İLÂHÎ DİNLERİN RUHBİRLİĞİ (17)

(...dünden devam)

Kur'ân bütün tevhîd ehlini bol İlâhî rahmetle sarmalarken “Sadece kendi toplumunun ahvâli ile kafası dolmuş, başka milletleri denememiş, sosyolojiden haberi olmayan tefsîrci; imân, ihlâs ve takvânın, sadece ken-di ulusuna özgü bir şey olduğunu sanır. Ve âyetleri, kendi bilgi ve inan-cına göre yorumlar. Şimdi Cenevre’de, üstâz İmâm(Muhammed Ab-duh)’un, hareketlerini, giyiniş tarzını ve kıyâfetini gözetleyen bilgin bir kadının, ona söylediği sözü anımsıyorum: ‘Ben seni tanımadan önce azizliğin, takvânın, Hıristiyanlığın dışında bulunabileceğini hiç hatırıma getirmemiştim’.” (Tefsîru’l-Kur’âni’l-hakîm: 4/65-66)

Dinlerin ortak noktaları:

Hiç şüphesiz, Allah’tan gelen dinlerin hepsi birbirini etkilemiştir. Çünkü hepsini gönderen Allah birdir. Bütün İlâhî dinlerin ruhu, insanları yaratıklara kulluktan kurtarıp Allah’a kul yapmaktır. Bunların temeli üçtür:

1) Allah’ın varlığına ve birliğine, 2) Âhiret hesabına, ödül ve cezâsına inanmak ve 3) Bu inancın gereği olarak güzel işler yapmak, Allah’a kulluk etmek. Güzel iş (amel-i sâlih) dünyâ ve âhirete ilişkin bütün eylemleri kapsar. İnsanların birbirine dürüst davranmaları, iyilik etmeleri, işlerini düzgün yapmaları da Allah’a kulluk sayılır.

İşte bu üç prensibi kendisinde taşıyan her din, İslâm'dır. Hz. Âdem’-den Hz. Muhammed’e kadar bütün peygamberlerin getirdikleri dinin ruhu İslâm (yani Allah’a kulluk) dinidir. Öyle ise zaman aralık-larıyla gelen dinler, aslında bir tek İlâhî dinin tekâmülünden ibarettir. Dini, daha önceki dinlerden etkilenmemiş hiçbir insan topluluğu yoktur. Son İslâm Dini de daha önceki İbrâhîm dininin olgunlaştırılmasından ibaretti r: *“Bu-gün sizin dininizi olgunlaştırdım, size olan ni‘metimi tamam-ladım ve sizin için din olarak İslâm’a razı oldum”* (Mâide: 110/3) buyuran yüce Allah, bütün peygamberler ve özellikle İbrâhîm tarafından kurulmuş olan tevhîd dinini, zamanla karışan hurâfelerden, şirk kirlerinden arındırarak Hz. Muhammed’e vahyetmiştir.

Şimdi İlâhî dinlerdeki ruh birliğini belirtmek üzere Kitâbı Mukad-des'te Hz. Mûsâ'nın ve İncîllerde Hz. Îsâ'nın öğütleriyle; Kur'ân-ı
Kerîm'in bazı âyetlerini karşılaştırmak istiyorum:

Tevrât'ın Tekvîn Kitâbının birinci babında: *"Allah, gökleri ve yeri yarattı. Ve yer ıssız ve boştu ve enginin yüzü üzerinde karanlık vardı ve Allah'ın ruhu, suların yüzü üstünde hareket ediyordu"*
deniliyor ve
Allah'ın evreni altı günde yaratıp yedinci günde istirahat ettiği belirtiliyor (Tekvîn: 2/1-2).

(devamı yarın..)